

фахівців. На розробку відповідного навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у цьому році спрямована науково-методична діяльність викладачів хіміко-біологічного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Література

1. Бурман Л. В. Формування діалогічних умінь : методичні рекомендації для студентів педагогічних вищих навчальних закладів. Кривий Ріг : КДПУ, 2007. 26 с.
2. Вербицкий А. Педагогическая технология с позиций теорий контекстного обучения. *Педагогика и психология*. 2010. № 2. С. 53–60.
3. Кікінежді О. Актуальні проблеми підготовки майбутніх педагогів до створення недискримінаційного егалітарно-освітнього середовища у початковій школі. *Підготовка майбутніх фахівців початкової та дошкільної освіти: стратегії реформування* : колективна монографія / за ред. В. М. Чайки, О. Я. Янкович. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2019. С. 78–91.
4. Практичний посібник з медіа грамотності для мультиплікаторів / за заг. ред. В. Ф. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси. 2019. 100 с.
5. Степанюк А. В. Особливості педагогічної взаємодії в умовах кредитно-модульної системи навчання : зб. наук. праць Херсонського університету. Сер. Педагогічні науки. Херсон, 2008. Вип 49. С.41–46.

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ СТВОРЕННЯ НЕДИСКРИМІНАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ

Ольга СУЛІМЕНКО

Комунальний заклад

«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради,

olyasylimenko@ukr.net

Сьогодні, в умовах кризової, військово-політичної ситуації в державі, стрімкого поширення пандемії COVID-19 та запровадження карантину на всій території України, освіта втрачає гуманістичний зміст і перетворюється на засіб дискримінації осіб з особливими освітніми потребами, зокрема дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які з різних причин не здатні досягнути повною мірою зміст освітніх програм. Відзначимо, що згадана соціальна група є неоднорідною, і частина її, при створенні належних умов, може отримати повноцінну освіту. Тому необхідним є дотримання прав та задоволення інтересів дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Заявлену проблему можна вирішити за допомогою надання необхідної соціально-педагогічної підтримки дітям-сиротам і дітям, позбавлених батьківського піклування як умови створення недискримінаційного освітнього середовища, що й зумовило мету статті.

Увага науковців щодо означеної проблеми стосується передусім аналізу питань організації навчання дітей із гетерогенних груп (Л. Блінова, А. Сманцер);

соціально-педагогічної підтримки дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, (С. Байлер, Л. Байбородова, Н. Іванова, А. Нечаєва, Л. Оліференко, Е. Чепурних, Т. Шульга та інші); дослідження психологічних особливостей розвитку дітей-сиріт (Т. Добровольська, В. Мухіна, А. Прихожан, Н. Толстих, І. Фурманова та інші).

Соціально-педагогічна підтримка – це допомога соціального педагога кризовим категоріям населення, яка полягає в об'єднанні зусиль і ресурсів суспільства, соціальних і соціально-педагогічних інститутів, що володіють потенціалом соціально-педагогічного впливу, з метою створення сприятливих умов для розвитку та соціалізації особистості; допомоги їй в життєвому і професійному самовизначенні і реалізації; захисті від несприятливих чинників зовнішнього середовища; і вирішенні соціально-педагогічних проблем у різних життєвих ситуаціях.

Ідея соціально-педагогічної підтримки полягає у необхідності наданні допомоги, заохоченні, створенні умов для максимальної реалізації потенційних можливостей особистості. Однією з умов реалізації недискримінаційної освіти для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування є створення недискримінаційного (інклюзивного) освітнього середовища.

Відзначимо, що недискримінаційне освітнє середовище передбачає: медико-психолого-педагогічну підтримку та супровід дітей на всіх етапах навчання; комплексне ресурсне забезпечення освітнього процесу (інформаційне, методичне тощо); підготовку педагогічного персоналу до роботи з учнями; задоволеність учнів, батьків і педагогів результатами освітнього процесу; забезпечення сприятливих умов для розвитку особистості [1].

Ступінь благополуччя в гетерогенній групі, що поєднує дітей, які виховуються у повних сім'ях, дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, знаходиться в тісному зв'язку з рівнем розвитку наступних показників: доброзичливість, відповідальність, відкритість, згуртованість, контактність; а також з рівнем сформованості моральних цінностей, почуттів і переконань. Моральна вихованість учнів визначається безпосередньо рівнем професійної компетентності вчителя [2].

Отже, пріоритетним напрямком розвитку сучасної освіти є забезпечення соціально-педагогічної підтримки дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування в умовах функціонування недискримінаційного освітнього середовища.

Література

1. Сманцер А, Перережко И. Гетерогенная образовательная среда как условие реализации инклюзивного образования. *Збірник наукових праць Академії післядипломної адукації*. Минск: Государственное учреждение образования «Академия последипломного образования», 2016. № 16. С. 395–406. URL: <https://cutt.ly/qfWVUEy> (дата обращения: 12.08.2020).
2. Казанцева В. Модель формирования у будущих учителей начальных классов опыта нравственного воспитания обучающихся в гетерогенных учебных коллективах. *Современные проблемы науки и образования*. 2018. № 2. URL: <https://cutt.ly/ffWBaiG> (дата обращения: 14.08.2020).